

de blauwe klauwier

JAARGANG 13 NR. 1

PERIODIEK VAN VOGELWERKGROEP DE KEMPEN

DE BLAUWE KLAUWIER is een uitgave van VOGELWERK GROEP DE KEMPEN, en verschijnt 4 - 5 keer per jaar.

LOSSE ABONNEMENTEN zijn verkrijgbaar door storting van f26,50 op bankrekeningnummer 122716337 van de Rabobank Hoogeloon, ten name van Vogelwerkgroep de Kempen onder vermelding van "abonnement Blauwe Klauwier". Het gironummer van de Rabobank Hoogeloon is 1118489. De portokosten zijn in de prijs inbegrepen.

DE REDACTIE bestaat uit: Jack Bos, Fred Geven, Lex Peeters en Jan Wouters. Het redactie-adres is: De Braken 11, 5541 AC Reusel

VOGELWERK GROEP "DE KEMPEN": beoogt hoofdzakelijk bezig te zijn met vogelstudie en natuureducatie, in het algemeen gericht op de Kempen. Dit ten einde vogels te beschermen en de kennis op het ornithologisch vlak te vergroten. Bovendien om de belangrijkste vogelgebieden te kunnen beschermen en eventueel te beheren. Hiernaast kunnen andere activiteiten plaats vinden, indien die leiden tot algemene natuurbescherming, natuurbeheer, natuurstudie en natuur-educatie.

LIDMAATSCHAP is te verkrijgen door storting van f45,-- of f35,-- (studenten) op bankrekeningnummer 122716337 van de Rabobank Hoogeloon, ten name van Vogelwerkgroep de Kempen, onder vermelding van "lidmaatschap Vogelwerkgroep". Het gironummer van de Rabobank Hoogeloon is 1118489.

De contributie kan ook gestort worden op giro 5552526 ten name van G. Sanders, J.Goossensstraat 33 te Hoogeloon onder vermelding van "lidmaatschap Vogelwerkgroep".

Gezinsleden betalen f22,50.

ALLE POST, gericht aan Vogelwerkgroep "De Kempen" kan geadresseerd worden aan de secretaris: Renée Loos, Lensheuvel 37, 5541 BA Reusel, tel. 04976-3049.

HET DIA-ARCHIEF wordt beheerd door: Wim de Kroon, Kuikseindse weg 6, 5091 TD Middelbeers, tel. 04244-2329.

NIETS UIT DE BLAUWE KLAUWIER MAG WORDEN OVERGENOMEN, ZONDER VOORAF VERKREGEN SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE!

KEMPISCHE BOSUIL-INVENTARISATIE 1986

1) INLEIDING

In het voorjaar van 1986 hebben we een Bosuilenproject gehad. Het doel was tweërlei. Enerzijds was het de bedoeling om de veronderstelde uitbreiding van de Bosuil vast te stellen. Het andere doel was om de mensen te activeren en in contact te brengen met een interessante soort. Er is redelijk fanatiek aan gewerkt en de gebieden die niet of minder goed zijn gedaan zijn tot een minimum beperkt gebleven. Zeker als we de grootte van ons werkgebied beschouwen en de vrij koude, zeker niet uitnodigende weersomstandigheden die in het begin van het project heerste. Bij de niet geïnventariseerde gebieden zitten ook nog een paar gebieden die niet toegankelijk zijn. (bv Eindhovense golf).

2) WERKWIJZE

In de laatste maanden van 1985 werd er 'reclame' gemaakt voor het project. De mensen konden zich in december van dat jaar opgeven en al een voorkeur uitspreken voor een bepaald gebied binnen het werkgebied. Vervolgens heb ik het werkgebied opgedeeld in deelgebieden waarvan ik dacht dat de bezoek intensiteit ongeveer even groot was.

De mensen werden zoveel mogelijk in hun opgegeven gebied ingedeeld. De deelgebiedjes die niet bezet konden worden heb ik zelf voor m'n rekening genomen.

Er werd in januari een Handleiding met een kaart van het deelgebied uitgereikt.

De mensen konden nu het veld in. Op de ledenvergaderingen werd steeds geïnformeerd over het verloop van de inventarisatie. Merkte ik dat deze in bepaalde delen niet lekker verliep, ben ik zelf zoveel mogelijk bijgesprongen. Ook is er nog een excursie georganiseerd in het Leenderbos voor mensen die niet bekend waren met de soort. (en automatisch het daaraan verbonden nachtwerk)

Om de uitbreiding vast te stellen werden er ook zoveel mogelijk oude gegevens verzameld.

Tijdens het project heb ik nog een voorstel naar voren gebracht om ook de nestplaatsen te gaan localiseren. Dit was echter te hoog gegrepen.

3) RESULTATEN

3.1) RESULTATEN INVENTARISATIE 1986

Al snel bleek dat de Bosuil binnen ons werkgebied meer voorkwam dan

tot nu toe bekend was. Bij de inventarisatie werden 64 roepende uilen vastgesteld. (kaart 1) Aangezien er enkele gebieden niet of minder goed zijn onderzocht, en we aan de hand van uit het onderzoek naar voren gekomen biotoopeisen het gemiste aantal roepende Bosuilen op minimaal 12. (tabel 1) In heel het werkgebied kunnen we een minimum aanhouden van 75 tot 80 roepende uilen.

Tabel 1.

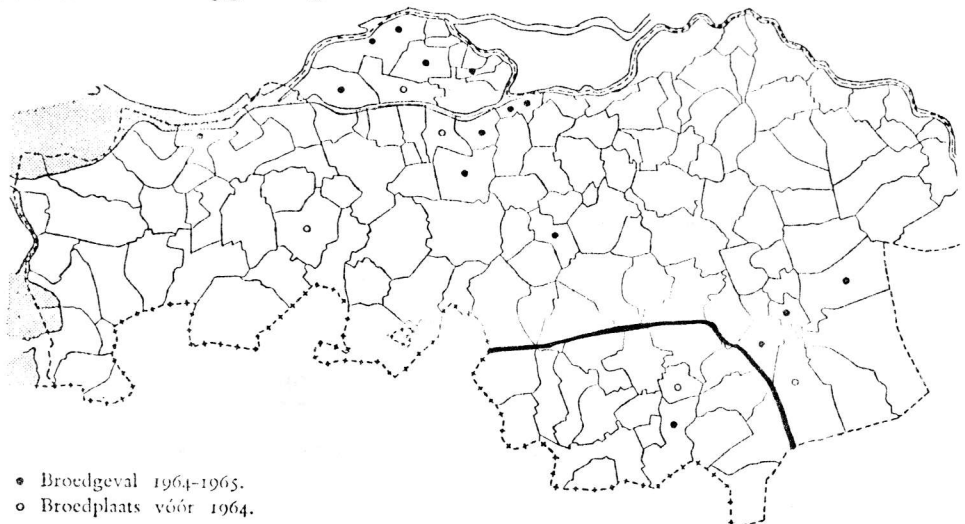
<u>Niet onderzochte gebieden</u>	<u>Veronderstelde aantal roepende uilen</u>
Landgoed 'De Utrecht' Zuidwest hoek	2
Middelbeers e.o.	.
Duizel	1
Einderheide	0 - 1
Bergeykse Barriere	1 - 2
Opperheide	1
Eindhovense Golf	1
Visvyvers V'waard en Valkenhorst	2 - 3
Leenderbos (rond museum)	2
Eindhoven met noordelijke uitloper	1 - 2
	<u>TOTAAL</u> 11 - 15

3.2 GEGEVENS VAN VOOR 1986

Tijdens de avifauna periode in de begin jaren zestig werd de Bosuil tweemaal binnen ons werkgebied vastgesteld. Tot 1982 is er toen niet meer sprake geweest van enige systematische inventarisatie. In alle jaren werden er wel Bosuilen vastgesteld in de bekende / aantrekkelijke gebieden. Het ene jaar was men wat fanatieker dan het andere. Maar echt ver boven de 10 vastgestelde roepende uilen per jaar kwam men toch niet. Bij de in 1982 gehouden inventarisatie, waar echter ook de bekende gebieden voornamelijk werden bezocht, kwam men op minimaal 34 roepende Bosuilen.

Van de laatste 10 jaren zijn de gegevens per jaar in kaart gebracht en als aanhangsel achter bijgevoegd.

Kaart 2.

4) DISKUSSIE

De Bosuil wordt in ons werkgebied in de jaren '60 alleen gemeld uit Waalre (voor 1964) en Valkenswaard (1964 en 1965) (van Erve et al 1967. zie kaart 2 overgenomen uit de avifauna van Noord-Brabant) Eigenlijk is er dan tot 1982 niet veel concreets te zeggen over het toenemen van de soort in het gebied van de Kempen. Er zijn geen inventarisaties gedaan. Alleen werden er losse waarnemingen verzameld en dan nog vaak alleen in gebieden die bekend waren of een Bosuil vriendelijk biotoop hadden. Dat de soort toenam was toch wel duidelijk doordat de Bosuil langzaam en haast ongemerkt in steeds meer gebieden voorkwam. In 1982 werd er een inventarisatie gedaan door Tom Heynen. Deze omvatte echter ook de bekende gebieden. Als we de grote gebieden nu eens met elkaar gaan vergelijken dan zien we dat er in 1982 22 roepende Bosuilen zijn vastgesteld (Heezerbos, Groote heide, Leenderbos, Baest, Landgoed 'de Utrecht') In 1986 was dit 24. Hieruit kan men concluderen dat de uitbreiding binnen deze goede gebieden in '82 al voltooid was, doordat er geen opvallende toename meer is geweest in die 4 jaar tijd.

Buiten deze gebieden zien we in deze 3 jaren tijd ('83.'84.'85) wel een duidelijke toename van het aantal gebieden waar de soort werd vastgesteld.(9 gebieden).

Bij de inventarisatie van 1986 werden nog meer gebieden ontdekt waar de soort voorkomt. Ook werden er nu Bosuilen ontdekt in biotopen die op het eerste gezicht niet erg geschikt lijken zoals monotome dennenakkers. Als voorbeeld wil ik even aanhalen de bosuil die op de Oirschotse heide werd ontdekt bij het zoeken naar roofvogelnesten. Deze bezette een oud Kraaiennest in een puur naaldhout stuk.

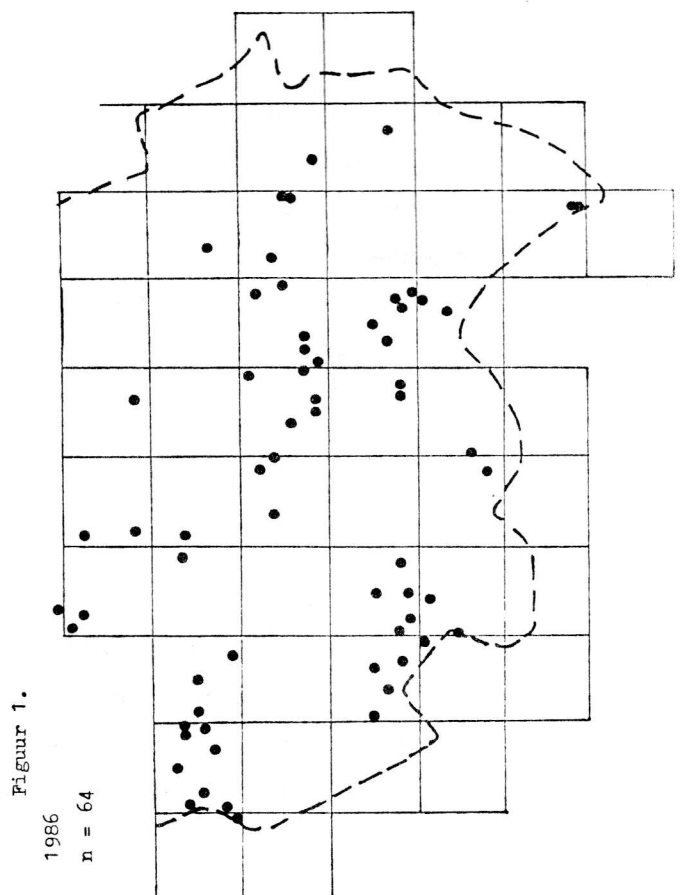
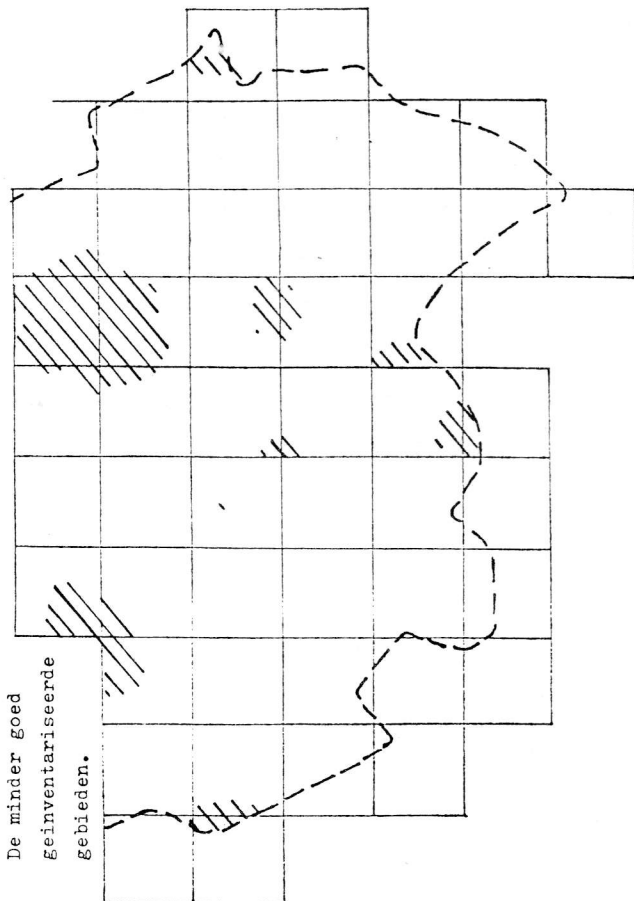
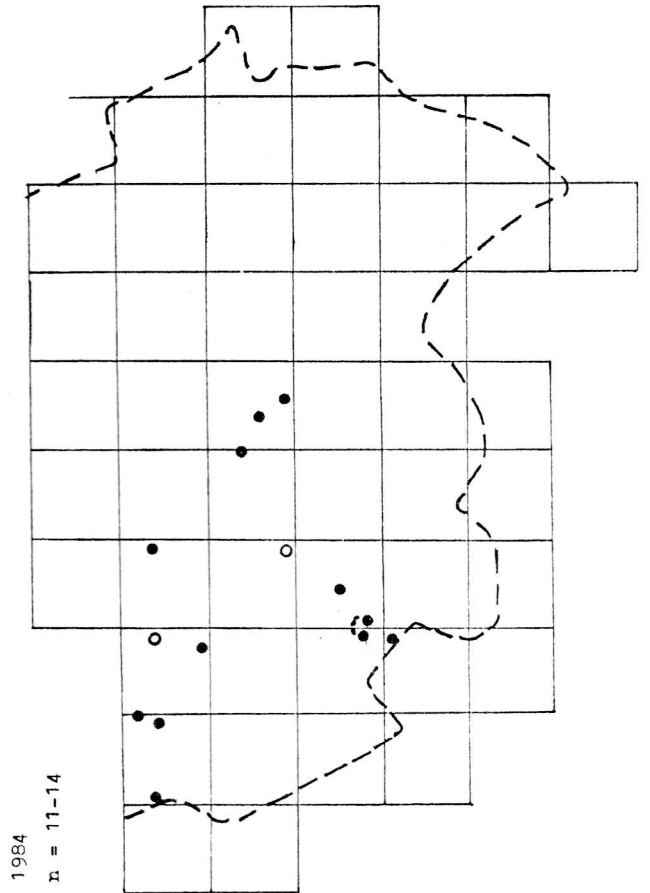
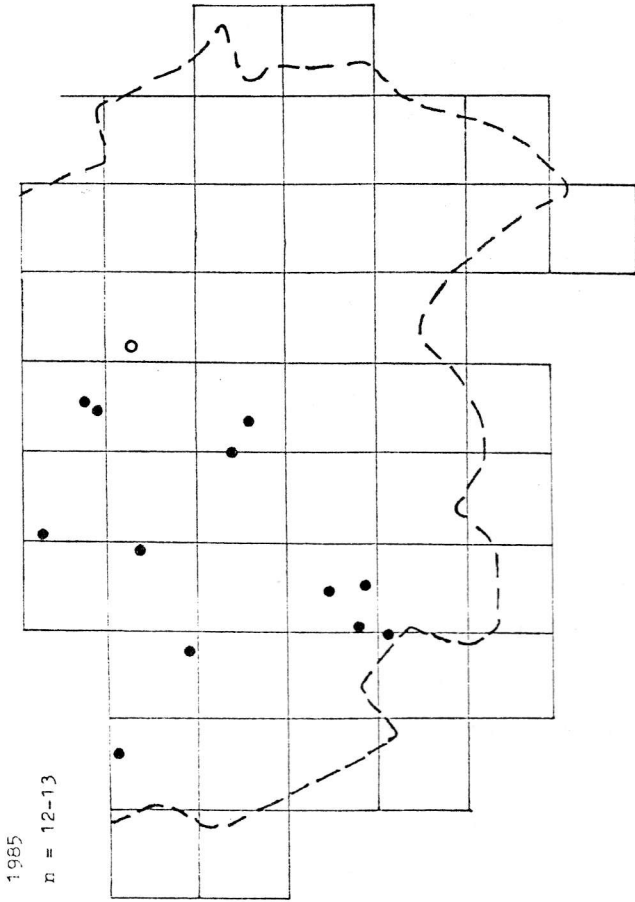
Dit soort gevallen duidt toch zeker op een uitbreiding van uit de zogenaamde goede gebieden naar de minder goede gebieden. Zoals daar de monotome naaldbossen zijn waar dan her en der nog een rand is met loofhout.(vrnl Berk en Eik)

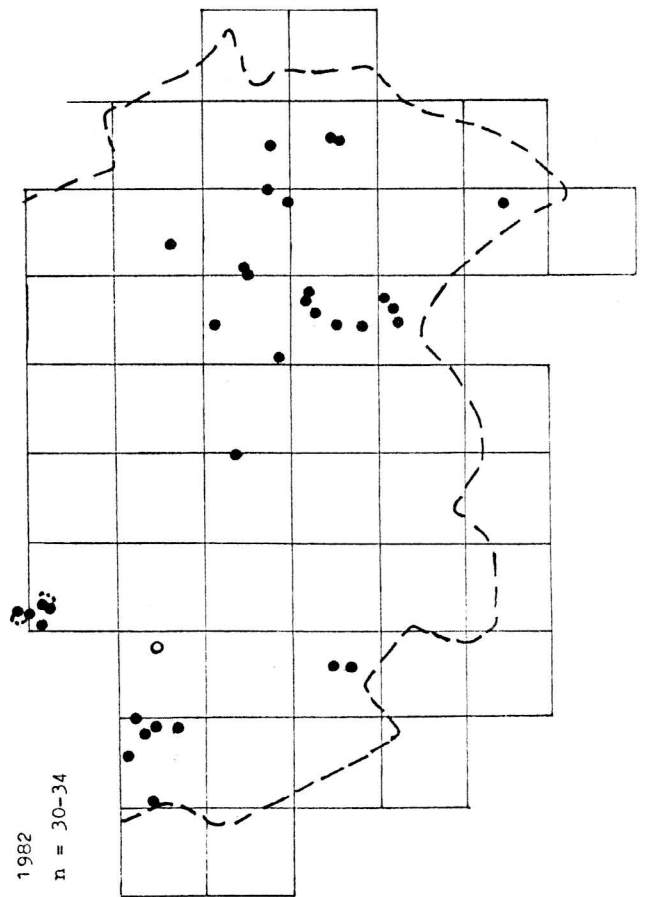
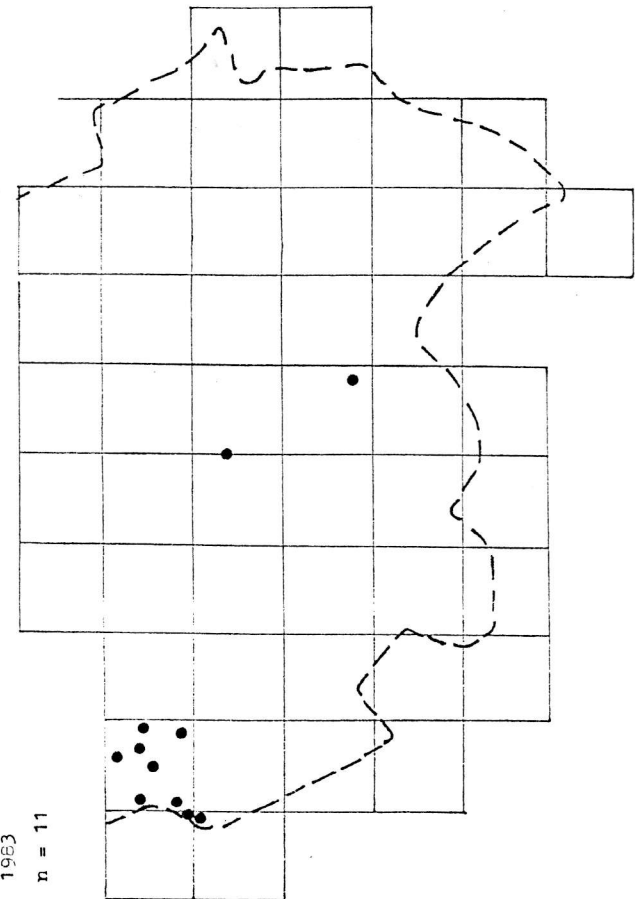
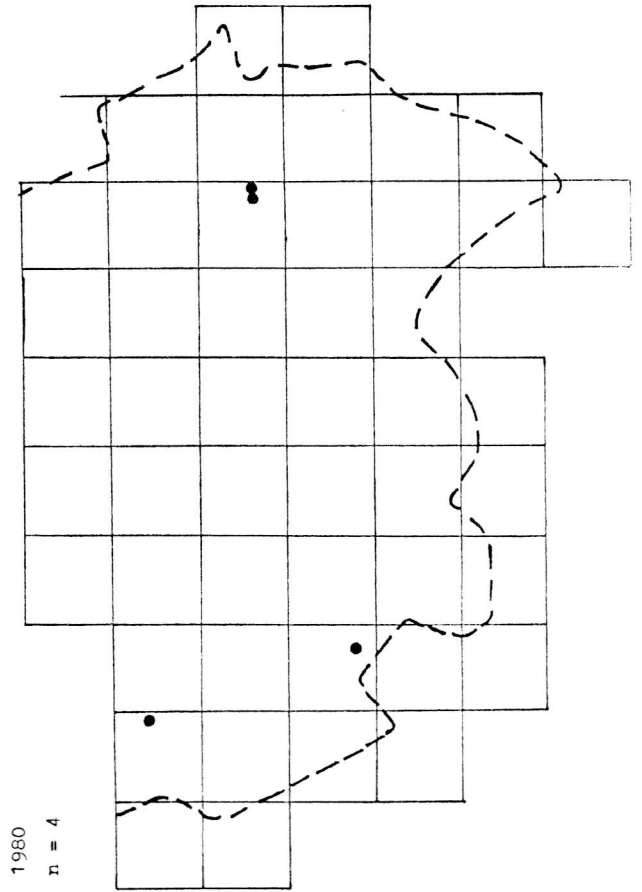
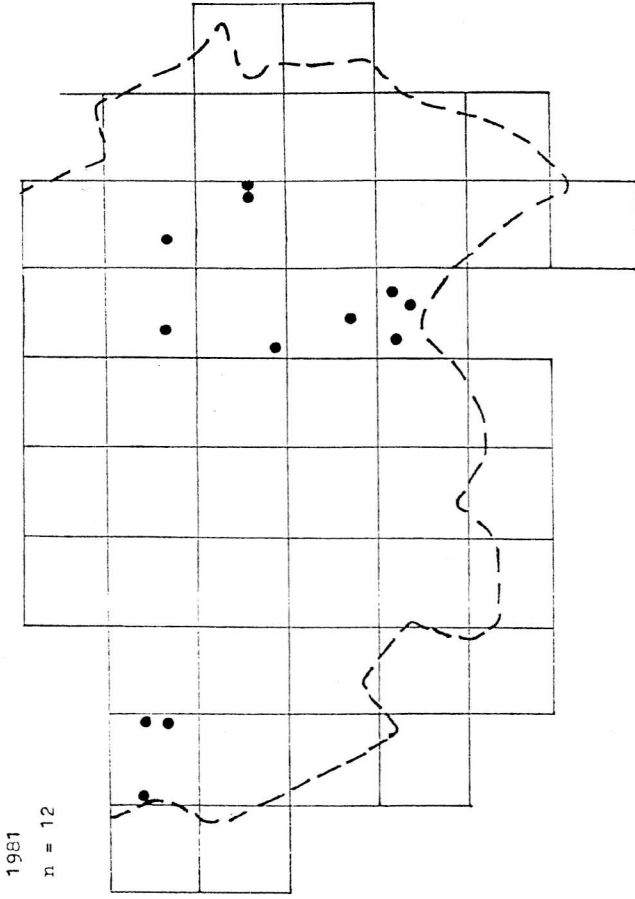
Het blijft zeker nodig om de Bosuil in de toekomst te blijven volgen. Zeker gebieden waar de soort nog niet is vastgesteld worden dan interessant!

5) DANKWOORD

Ik wil iedereen die heeft meegeholpen aan deze inventarisatie via deze weg bedanken. Speciaal Tom voor het terbeschikking stellen van zijnkaart met Bosuilgegevens er op (t/m '82). Ook iedereen bedankt die oude gegevens heeft opgeduikeld.

Pieter Wouters

DE HUISZWALUW (*Delichon urbica*) IN DE KEMPEN, 1984 - 1985 - 1986.

W. VEENHUIZEN

INLEIDING

Het is alweer drie jaar geleden dat we begonnen met de Huiszwaluw-tellingen binnen ons werkgebied 'DE KEMPEN'.

We weten dat het niet zo best gaat met de Huiszwaluw, daarom proberen we deze tellingen een aantal jaren vol te houden, om mogelijk meer te weten te komen over de oorzaken van de geconstateerde achteruitgang.

Velen werkten ook dit jaar weer mee, met dank; Agnes van Amelsfoort, Marco Bakermans, Jack Bos, Pierre Boudewijns, Martin v.d. Broek, Fred Geven, Piet van Happen, Wim de Kroon, Pierre Maréchal, Guus Nas.

Er is weer geteld in de periode van eind juli - begin augustus, middels een Huiszwaluw telformulier, hierop wordt nog extra informatie gevraagd, betreffende nestligging, nesthoogte, oude/nieuwe nesten, nestlokatie, kleur daklijst en milieubijzonderheden. Aan het eind van dit artikel bevinden zich de overzichten per jaar, per stad/dorp en per straat, uitgewerkt.

RESULTATEN

Overzicht van de dorpen en steden waar de bewoonde nesten in de afgelopen drie jaar zijn onderzocht.

STAD/DORP	1984	1985	1986	Teller(s) (ster) (s)
Aalst	0	*	--	Bald Wittgen
Acht	--	± 6	8	Pierre Maréchal
Bergeyk	--	8	6	Jack Bos/W.Veenhuizen
Bladel	--	39	--	Lex Peeters
Breugel	24	20	9	Guus Nas
Casteren	27	--	--	Geert Sanders
Eindhoven*	88 (97)	64 (82)	48 (53)	Jack Bos/Guus Nas
Geldrop	77	32	36	Piet van Happen
Hapert(1981:62)	33	13	14	Marco Bakermans
Heeze	± 1	8	15	Piet van Happen
Hoogeloon	37	33	--	Geert Sanders
Leende	34	23	--	Jack Bos
Luycksgestel	37	21	19	Jack Bos/W.Veenhuizen
Middelbeers	17	8	13	Wim de Kroon
Nuenen	73	43	38	Willem Veenhuizen
Oostelbeers	18	30	30	Wim de Kroon
Reusel	68	46	--	Pieter Wouters
Riethoven	--	8	2	Jack Bos/W.Veenhuizen
Schadewijk	--	--	0	Willem Veenhuizen
Steensel	21	26	26	P.Boudewijns/Mvd.Broek
Veldhoven (ged)	40	21	29	F.Geven/A.v.Amelsfoort
Waalre	40	--	29	P.Wouters/R.Loos/WV
Weebosch	23	19	14	J.Bos /W.Veenhuizen
Westerhoven	12	10	18	" "
	679	496	359	

* -- = niet geteld

* = zie verslag in Blauwe Klauwier jaargang 12, nr.4-1986.
getelde dorpen/steden:

1984	1985	1986
18	20	18

Kolonies aan boerderijen of huizen etc in het buitengebied

	1984	1985	1986	
Eindhoven, 'De Keizer'	15	--	--	E.v.d.Asseldonk
Nuenen	--	7	9	Willem Veenhuizen
Achelse Kluis	58	39	53	B.Joris/P.Maréchal
Broekhovenseweg (nabij Gr.Vlasroot)	--	11	8	H.Munsters/W.Veenhuizen
	<hr/> 73	<hr/> 57	<hr/> 70	

OPMERKINGEN/BIJZONDERHEDEN PER STAD/DORP

Aalst geen

Acht geen

Bergeyk - Volgens een bewoner in de Lijnt, zaten de zwaluwen bij hem al 11 jaar.
Ieder jaar waren ze pas eind mei terug op de rustplaats.

Bladel geen

Breugel - Sterke afname (55%)

Casteren - In voorgaande jaren waren er zeker nog wel zo'n 15 nesten aanwezig.
Ongeveer de helft van de bewoners hadden 'last van de zwaluwen', ze bestreden de zwaluwen door de nesten van de daklijsten te stoten.

Geldrop - De grootste kolonie bevindt zich aan de kerk van zes gehuchten, nl. in '84, 48 nesten.
Vanwege restauratiewerkzaamheden waren er in '85 nog maar 15 en in '86 17 nesten.
Na deze restauratie blijft de populatie stabiel.

Hapert - Vanaf 1981 een flinke daling.
1985 en 1986 blijft stabiel.
In 1985 nieuwe vestigingen in Schoolstraat(1) en Mira(1), Nieuwstraat(1).
In de Bonkelaar zijn enkele bewoners ook fel tegen de vestiging van een Huiszwaluw, getuige de aantallen aan één huis in 1981, 9, 1984; 5 en 1985 0 nesten.

- Heeze - In 1984 waarschijnlijk onderteld, in diverse straten nestrestanten aanwezig.
We zien in Heeze een sterke TOENAME van Huiszwaluwvestiging.
- Hoogeloon - Een grote kolonie aan huisnr.5 in de Ir.van Mettropweg, in 1984, 21 nesten.
Volgens de bewoners hadden er nog nooit zoveel zwaluwen genesteld.
Bijzonder is, dat de bewoner in de winter alle nesten verwijderd.
In 1985 alhier nog 13 nesten.
Ook in Hoogeloon zijn bewoners, die 'hinder hebben van de Nonnetjes'.
- Leende - Afname
- Luyksgestel - Het interessante is dat de Huiszwaluwen met 3 nesten zich hadden gevestigd in de lantaarnpaal.
Er waren ook nog veel oude nestresten aanwezig in andere lampenkappen.
In 1985 niets in de lampen.
In 1986 zaten er in 2 lichtmasten elk één nest.
Afname.
- Middelbeers - Nogal wisselingen in de nestplaats-keuze, zie stratenlijst.
Fluctuerende populatie.
- Nueneu - Grote Afname in 1985 van 41,1% t.o.v. 1984
Afname blijft.
Acaciastraat nr 7 hangt een kunstnest (niet bewoond).
- Oostelbeers- Toename, vooral huis/boerderij aan de Driehoek.
- Reusel - Afname.
Een bijzonder feit was, dat er aan één nest een dode, volwassen zwaluw hing (dood door ophanging) de ander(en) voerden over zijn (haar) rug, de jongen.
- Riethoven - Volgens een bewoner aan de Wilibrordusstraat was de zwaluw in het voorjaar wel geweest, doch de nestbouw werd niet doorgezet.
Een bewoner aan de Schoolstraat vertelde dat er aan zijn huis ooit 14 nesten hadden gezeten.
- Steensel - In 1984 onvolledig geteld.
Stabiël.
- Veldhoven (zuid) - Na een flinke afname, blijft de populatie in het zuidelijke gedeelte van Veldhoven stabiel.
Er kunnen in 1985 nog meer zwaluwen genesteld hebben, vandaar de toename in 1986.

Waalre	-	Afname		
Weebosch	-	Interessant is dat hier de Huiszwaluwnesten zich in de lantaarnpaal bevinden.		
		1984	1985	1986
Nesten in lantaarnpaalen.		14	13	11-13

Tegen de daklijsten van de huizen worden ieder jaar minder nesten gevonden.

Westerhoven - Toename

RESUMEREND

Bekijken we de aantallen nesten van 1984 naar 1985 dan zien we over de gehele linie een afname, soms sterk, bv. Hapert een afname van 60, 6%, Veldhoven 47,5% en Nuenen 41,1% en Geldrop 37,7%. Een minder sterke afname: Hoogeloon, Breugel en Weebosch.

Vergelijken we 1985 met 1986, dan krijgen we toch een wat ander beeld.

Over de gehele linie een verminderde afname.

Onder andere Breugel 55%, Eindhoven 41,5%, Weebosch 26,3%, Nuenen 11,6%, blijven nog wel in de afnametrend 'hangen'.

In ongeveer 8 dorpen/steden blijft de populatie stabiel.

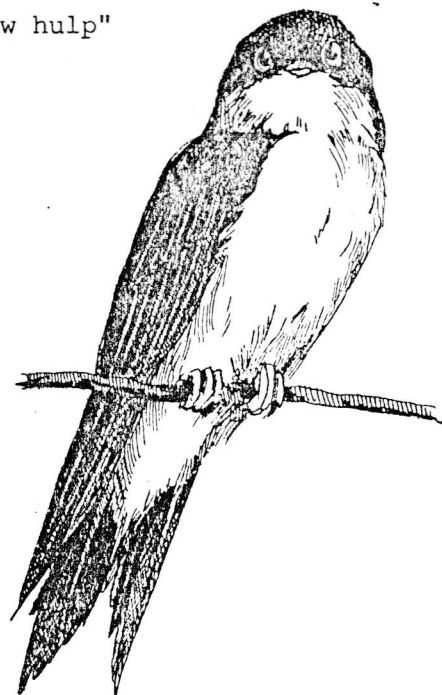
Zelfs toename van het aantal nesten in Westerhoven van 87,5% en Heeze van 80%.

Een aan beide kanten in Geldrop ook een lichte toename.

Nu mogen we natuurlijk over deze drie jaren nog niet al te veel conclusies trekken, maar voorzichtig mogen we wel zeggen dat de afnametrend in de Kempen wat is geluwd.

Zie voor verdere informatie " Het Vogeljaar", jaargang 34 nr.4 en 5, 1986.

Info brochure " onze Huiszwaluwen rekenen op uw hulp" VWG de Kempen en Mondiaal Alternatief.

Straten overzicht per dorp/stad

ACHT

Jaar	1986
Teldag	30.07
	N O Z W TOT
Waalstraat	1 - 1 - 2
Waalstr/Grift laan	- - 6 - 6
	<hr/> 1 - 7 - (8)

BERGEYK

Jaar	1985	1986
Teldag	1808	0808
	N O Z W TOT	N O Z W TOT
Burg.Magneest.	- 2 1 1 4	- - 1 - 1
Pr.Marijkestr.	- 1 - - 1	- 1 - - 1
Pr.Beatrrixstr.	- 1 - - 1	- 1 - - 1
Lijnt	1 - - - 1	1 - - - 1
Nieuwstraat	- 1 - - 1	- - - - -
Pr.Bernhardstr. ng		- 1 1 - 2
	<hr/> 1 5 1 1 (8)	<hr/> 1 3 2 - (6)

BLADEL

Jaar	1985
Teldag	0208 - 1308
	N O Z W TOT
Genesteln	1 - - - 1
Wilhelminaln.	- 1 - 2 3
Emmaplein	- 2 - 2 4
Irenelaan	- - 2 - 2
Pr.Hendrikln.	1 - - - 1
Margrietlaan	- - - 2 2
v.Disseln	1 - 1 - 2
Europalaan	4 - 2 - 6
Marktstraat	4 - 5 - 9
Dr.Zeilmanstr	3 - 6 - 9
	<hr/> 14 3 16 6 (39)

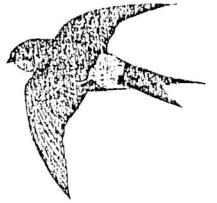
CASTEREN

Jaar	1984
Teldag	0807 - 1508
	N O Z W TOT
Dorpsstraat	- 1 - - 1
Kerkstraat	- 1 4 3 8
Wagenbroeken	1 - - - 1
Kerkeneind	- 1 1 6 8
Zandstraat	3 - 3 - 6
Het Nieveld	- - 3 - 3
	<hr/> 4 3 11 9 (27)

BREUGEL

Jaar Teldag	1984 0508					1985 0808					1986 0608 - 0908				
	N	O	Z	W	TOT	N	O	Z	W	TOT	N	O	Z	W	TOT
Veerstraat	-	4	-	2	6	-	3	-	1	4	-	-	-	-	-
P.Breugelplein	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	2	-	-	2
Genovalaan	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Weverstraat	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bleker	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Isodorusstraat	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Hubertuslaan	2	-	1	1	4	1	-	2	-	3	-	-	-	-	-
Zagerstraat	1	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Neptuneslaan	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	2	-	-	2
Plutostraat	-	1	-	-	1	-	1	-	1	2	-	1	-	-	1
Saturnusstraat	-	1	-	2	3	-	1	-	2	3	1	2	-	-	3
Jupiterstraat	-	1	-	1	2	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1
v.d.Elzenstraat	ng					2	-	-	-	2	-	-	-	-	-
	3	7	2	12	(24)	3	5	4	8	(20)	1	8	-	-	(9)

GELDROP

Jaar Teldag	1984 ± 2007					1985 ?					1986 0308 - 0408				
	N	O	Z	W	TOT	N	O	Z	W	TOT	N	O	Z	W	TOT
Kerk Zesgehuchten	17	5	15	11	48	4	-	4	7	15	6	-	4	7	17
Kerk Braakhuizen	2	-	1	2	5	1	-	-	1	2	3	-	2	1	6
Bogarduinstraat	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hazelaar	4	-	2	-	6	1	-	2	-	3	-	-	1	1	2
Eikelaar	ng					-	-	1	-	1	-	-	1	-	1
Akert	1	-	2	-	3	-	-	1	-	1	-	1	-	-	1
Hulst	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Hooggeldrop	-	2	-	-	2	-	2	1	-	3	-	1	1	-	2
Papenvoort	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elsbroekpad	ng					-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Houterbrugweg	ng					-	2	-	-	2	-	1	-	-	1
Rozelaar	-	3	-	4	7	-	-	-	4	4	-	1	-	1	2
	26	13	20	18	(77)	6	4	9	12	(31)	9	6	9	12	(36)

HAPERT

Jaar Teldag	1981 ?										1984 1007 - 608										1985 3007										1986 0607 (vroeg)				
	N	NO	O	ZO	Z	ZW	W	NW	TOT	N	NO	O	ZO	Z	ZW	W	NW	TOT	N	NO	O	ZO	Z	ZW	W	NW	TOT	N	O	Z	W	TOT			
Molenstraat	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Merelstraat	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1				
Bijsterstraat	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Indestraat	-	-	-	3	-	-	6	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Korenveldstraat	-	-	-	-	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
van Gerwenstraat	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
de Stuw	-	1	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
de Bonkelaar	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
de Wiek	-	-	-	5	-	2	7	-	3	1	-	5	-	3	-	7	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	4			
Kortenschoor	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
de Vang	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Ganzestraat	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Mars	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Neptunes	-	-	-	6	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Venus	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	3	-	3		
Jupiter	-	-	-	6	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Mira	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Provinciale weg	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Nieuwstraat	-	1	-	2	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Wilhelminastraat	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Dalweg	-	5	-	-	1	-	-	6	-	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Schoolstraat	ng										ng										-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	-	-	2		
	1	11	-	3	25	10	1	11	(62)	1	9	1	9	-	4	-	9	(33)	-	3	-	6	-	2	-	2	(13)	6	2	6	-	(14)			

HEEZE

Jaar Teldag	1984		1985		1986	
	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT
Gebr. de Koningstraat	1	- - 1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Herkelseweg	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Heipolderstraat	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Dekenkampslaan	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
DIRK Hezusiaan	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	- 1	- - - 1	- 8	- - - 8	- 3	- 6 2 4 15

HOOGELOON

Jaar Teldag	1984		1985		1986	
	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT
Heuvelseweg	1	- 1 - 1	- - - 3	- - - 3	- - - 3	- - - 3
Heuvel	1	- 1 - 2	- - - 2	- - - 2	- - - 2	- - - 2
Hoogcastelseweg	1	- 5 6	- - - 3 3	- - - 5	- - - 5	- - - 5
De Hoef	2	- 1 3	- - - 3	- - - 3	- - - 3	- - - 3
Akkerstraat	3	- 3 - 3	- - - 2	- - - 2	- - - 2	- - - 2
Jr. v. Metrow	18	- 3 - 21	- - - 11	- - - 4 15	- - - 1	- - - 1
Valenspij/Padakkers	no	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1
Hoofdstraat	no	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1
	19	4 7 7 37	12	1 6 9 3 33		

LEENDE

Jaar Teldag	1984		1985		1986	
	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT
Dorpstraat	1	7 2 3 13	7	2 1 3 13		
Kattestraat	1	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1
Schoolstraat	-	- 4 4	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Boschhoven	-	- 1 1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Kerkstraat	-	- 6 6	- - - 1 4 5	- - - 5	- - - 5	- - - 5
Lindelaan	5	- 4 - 9	- - - 7	- - - 7	- - - 7	- - - 7
	6	8 6 14 34	7	2 7 7 23		

LUYKSGESTEL

Jaar Teldag	1984		1985		1986	
	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT
Kopertentstraat	7	4 3 - 14	4	2 3 1 10	5	4 1 - 10
Deensestraat	4	- 2 6	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Kievit	1	1 1 - 3	- - - 2	- - - 3	- - - 3	- - - 3
Hasseltsestraat	-	- 1 1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Hoogend	-	- 4 - 4	- - - 4	- - - 4	- - - 4	- - - 4
Vleterdijk	1	1 - 2	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1
Dorpstraat	3	- 1 4	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1
Bergevkestraat	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
o nesten in lantaarn	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	9	16 5 4 37	5	8 6 2 21	6	9 2 - 19

REUSEL

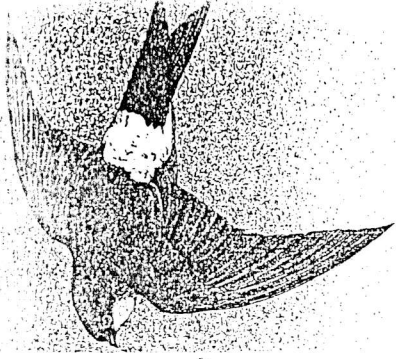
Jaar Teldag	1977		1984		1985		1986	
	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT
Mariaalaan	4	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Kruisstraat	3	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Plondrijen	10	1 3 1 1 6	1 1 1 1 3	1 1 1 1 3	1 1 1 1 3	1 1 1 1 3	1 1 1 1 3	1 1 1 1 3
Lokbossen	9	1 1 - 1 3	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Havikstraat	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Valkstraat	18	3 - 2 - 5	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Groezeweg	6	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Kievitstraat	5	2 - 2 7	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Sperwerstraat	3	2 - 2 7	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Den Dries	2	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
De Schelft	16	- 5 3 7 15	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Den Deel	10	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Den Boegend	7	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Lensheuvel	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Den Brink	-	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Scherfbak	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Wilhelminalaan	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Beukenlaan	2	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Molenberg	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Lindelaan	3	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Hoogakkers	6	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Mierdseweg	3	1 - 2 - 3	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Zegestraat	3	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Schoolstraat	1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Verzelstraat	5	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Bekkerstraat	-	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Rottingstraat	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	116	12 24 12 20 68	12	24 12 20 68	4	23 10 9 46		

STENSEL

Jaar Teldag	1984		1985		1986	
	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT
Weverstraat	3	2 4 - 9	4	1 6 - 11	2	3 5 1 11
Jr. v. Nuenenstraat	2	- 1 3	- - - 3	- - - 3	- - - 3	- - - 3
Korte Kerkstraat	1	- 2 - 3	- - - 2	- - - 2	- - - 2	- - - 2
Eindhovenseweg	1	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1
Lange Run	-	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
St. Lucieweg	2	- - - 2	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Riethovenseweg	-	- 2 - 2	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Grote Akkerstraat	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Doornbocht	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	4	8 8 1 21	6	7 10 3 26	5	8 11 2 26

VELDHOVEN (zuid-west ged)

Jaar Teldag	1984		1985		1986	
	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT	N	O Z W TOT
Kromstraat	-	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Goorstraat	-	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Past. Verhoevenstr	-	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Klondijk	1	1 - 2	- - - 1	- - - 1	- - - 1	- - - 1
Kleine dreef	-	- 5 - 5	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Heibergsedijk	2	- 2 3 7	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Genaerstraat	-	- 1 - 1	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Locht	1	8 1 - 10	- - - 9	- - - 5	- - - 14	- - - 22
Runstraat	-	- 1 - 4 5	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Beerseweg	-	- 3 - 1 4	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Heers	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
Nieuwstraat	no	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
	4	22 3 11 46	10	7 4 21	15	4 2 29

MIDDELEBEEKS

Jaar Teldag	1984 0108			1985 0208			1986 1108		
	N	O	TOT	N	O	TOT	N	O	TOT
Vestdijk	-	3	2	-	1	1	-	1	1
Roogdijk	-	4	1	-	1	1	-	2	2
Oranjestraat	-	6	6	1	3	2	6	1	4
t Ven	-	1	1	-	-	-	6	1	6
Willibrordstraat	nc	-	-	no	-	-	-	1	1
	1	7	3	1	3	1	2	1	11
	6	17	8	8	13	1	13	1	13

NUENEN

Jaar Teldag	1984 1008			1985 1608			1986 2408		
	N	O	TOT	N	O	TOT	N	O	TOT
Acaciastraat	-	5	4	-	5	3	-	2	3
Beukenlaan	3	-	3	2	1	3	1	-	1
Constantijnstraat	4	3	4	2	1	2	6	1	4
Esdoornstraat	-	2	2	-	2	2	-	2	2
Eikenlaan	1	6	2	1	2	3	3	-	3
Frederiklaan	2	-	2	-	-	-	-	-	-
J.W.Catsstraat	-	1	1	-	-	-	-	-	-
J.W.Prisosstraat	-	4	4	-	-	-	-	1	1
Lijsterbesstraat	-	3	3	5	3	8	-	2	1
v.Moerlandstraat	2	-	2	-	-	-	-	1	1
Plataanstraat	-	3	3	-	1	2	3	-	3
Sophiasstraat	-	2	2	-	-	-	1	-	1
Meversstraat	7	4	11	4	2	6	5	1	2
K.A.straat	2	2	4	2	2	4	1	2	3
	21	18	20	14	12	6	43	7	14
	14	73	30	43	11	38	11	38	38

OOSTELEBEEKS

Jaar Teldag	1984 0108			1985 0208			1986 1108		
	N	O	TOT	N	O	TOT	N	O	TOT
Andreasstraat	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Kerkstraat	1	6	1	6	1	7	1	1	2
Driehoek	-	5	5	-	12	12	-	20	20
Hoogeindseweg	-	4	4	-	6	1	7	-	2
Neereindseweg	no	-	-	3	1	4	4	-	4
	2	10	6	18	3	13	14	30	22
	6	18	30	30	22	30	30	22	30

RIETHOVEN

Jaar Teldag	1984 0808			1985			1986		
	N	O	TOT	N	O	TOT	N	O	TOT
Willibrordusstraat	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Dorpstraat	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Tonkerstraat	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Schoolstraat	-	1	1	-	1	1	2	-	2
	2	1	4	1	8	2	1	1	2

WAALRE

Jaar Teldag	1984 ?			1986 1508		
	N	O	TOT	N	O	TOT
Molenstraat	-	1	1	-	1	1
Smeleweg	2	1	3	-	-	-
Swidbertstraat	-	1	1	-	-	-
Dreefstraat	-	3	3	-	-	-
Het Fort	7	1	8	3	1	4
Mgr. Bannen burg	-	3	3	-	-	-
De Willderen	1	1	2	-	1	2
De Follingen	2	1	3	-	3	3
De Ganzewei	5	-	5	4	-	4
De Kranussen	2	-	2	3	-	3
K.Mannstraat	-	2	2	-	-	-
J.v. Scorellaan	-	1	1	-	-	-
Loonderweg	-	1	1	-	-	-
Roiksheuvel	1	-	1	1	-	1
Dasielaan	-	1	1	-	-	-
Hertenlaan	1	-	1	-	-	-
Eengelmondstraat	no	-	-	1	-	1
Adalbertstraat	no	-	-	1	-	1
J.v. Ruisdalstraat	no	-	-	1	1	2
Velddreef	no	-	-	1	-	1
	20	14	3	40	13	5
	3	3	6	29	6	29

WEEBOSCH

Jaar Teldag	1984 1808			1985 0808			1986 1508		
	N	O	TOT	N	O	TOT	N	O	TOT
St.Gerardusweg*	-	2	4	2	6	8	-	2	8
Witrijtseweg	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Weebosch	-	3	4	2	9	6	-	1	2
	-	2	4	2	4	6	-	1	2
	7	4	11	4	4	8	4	2	6
	7	19	26	19	6	25	14	2	16
	23	19	42	19	14	33	14	2	16

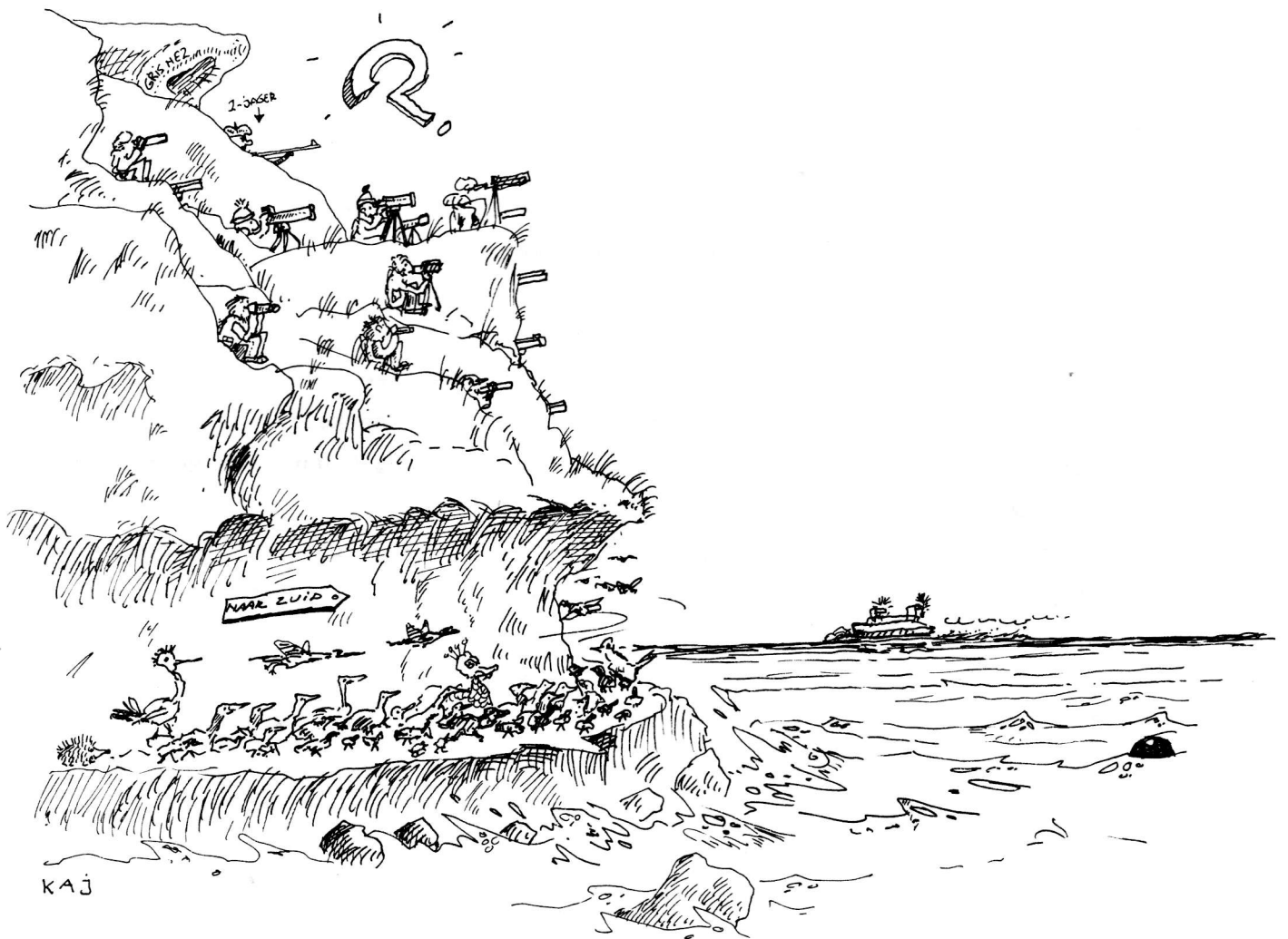
* in kap lantaarnpaal: aantal nesten per kap 1,3,2,1

o-per kap 1,2,2,1,1

§ boerderij

WESTERHOVEN

Jaar Teldag	1984 1808			1985 0808			1986 0808		
	N	O	TOT	N	O	TOT	N	O	TOT
Beukenlaan	-	2	2	-	1	1	-	3	3
Kerkstraat	-	2	2	-	1	1	-	1	2
Berkenstraat	2	1	3	-	1	1	-	1	2
Lindenstraat	-	3	3	-	2	2	-	3	3
Dorpsstraat	-	2	2	-	2	2	-	2	2
Heyerstraat	no	-	-	3	-	3	-	2	2
	2	6	2	12	3	4	1	2	10
	2	12	10	10	5	6	5	2	18

VERSLAG

CAP GRIS NEZ

4 en 5 oktober 1986

Inleiding

Door de gezamenlijke inspanningen van de leden van de VWG en enkele leden van de jeugdbonden, heeft het weekend van 4 en 5 oktober op Cap Gris Nez weer de nodige vogelwaarnemingen opgeleverd. Hoewel het weer en de aantallen zeevogels wat te wensen overliet, was de landtrek wel goed. Tevens werden enkele vrij zeldzame vogelsoorten waargenomen.

Zeetrek

In tabel 2 zijn de waargenomen aantallen van de over zee trekkende soorten weergegeven. Doordat er op 4 oktober 's ochtends onafhankelijk van elkaar tellingen verricht zijn, komt de telperiode van 7.50-9.50 uur twee keer voor in de tabel.

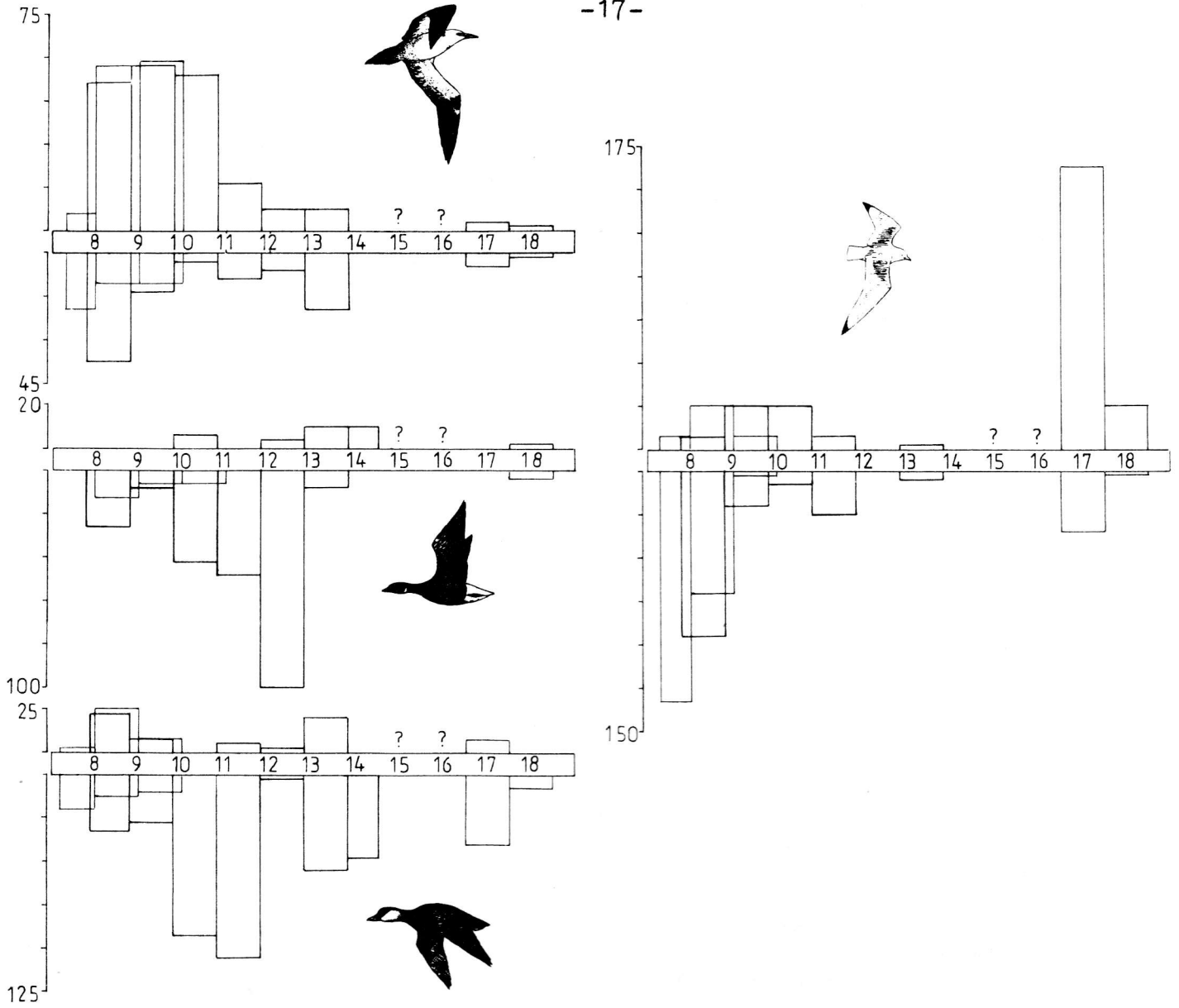
In figuur 1 is voor een viertal soorten het doortrekverloop op 4 oktober weergegeven. Enkele staven overlappen elkaar gedeeltelijk als gevolg van elkaar gedeeltelijk overlappende teluren.

De waargenomen aantallen zijn over het algemeen zeer laag. Ook langs de Nederlandse kust trok er in oktober weinig langs. Leuk zijn de waarnemingen van enkele Roodhalsfuten, een jaarlijks terugkerend verschijnsel. Eén exemplaar ging gedurende korte tijd vlak voor de tellers in zee zitten. De leeftijdsverdeling van de Jan van Gent (zie tabel 1) komt vrij goed overeen met de situatie langs de Nederlandse kust in begin oktober (Camphuysen, C.J. & J. van Dijk. 1983). In sommige jaren, zoals in 1984, worden 3000-4000 Jan van Genten waargenomen in een weekend. De paar honderd die dit weekend waargenomen zijn, is dan ook een laag aantal te noemen.

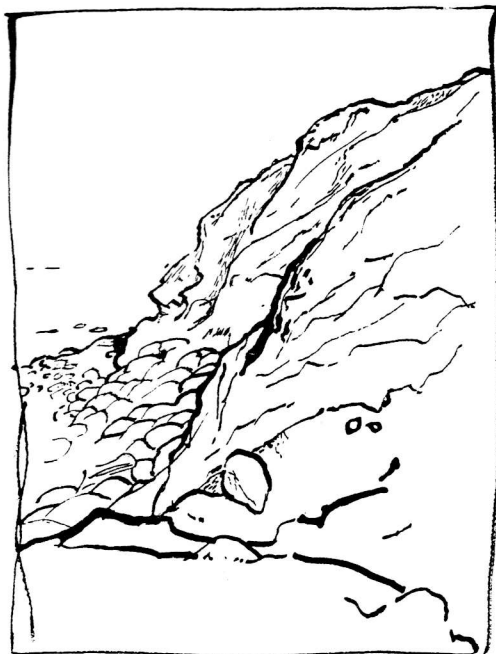
Tabel 1. Leeftijdsverdeling Jan van Gent, Cap Gris Nez, 4 en 5 oktober 1986

1 ^e jaars	13.0 %	4 ^e jaars	12.2 %
2 ^e jaars	25.2 %	adult	40.9 %
3 ^e jaars	8.7 %	(n = 115)	

Er werd 7 maal een Zwartkopmeeuw waargenomen, waarvan 6 "trekkend" (3 tweedejaars en 4 adulten). Wanneer het doortrekpatroon van de Drieteenmeeuw (figuur 1) bekeken wordt, zou de indruk kunnen ontstaan dat de meeuwen die 's ochtends vroeg naar links vlogen, 's avonds weer naar rechts vlogen. In de ochtendtrek bestond echter 30 % uit juvenielen, in de avondtrek ontbraken juvenielen geheel.

Figuur 1. Doortrekverloop van Jan van Gent, Rotgans, Zwarte Zeeëend en Drieteenmeeuw op 4 oktober 1986 te Cap Gris Nez

Tabel 2. Waargenomen soorten en aantallen op Cap Gris Nez, 4 en 5 oktober 1986

Datum	04-10-86								05-10-86		
	720-1000		750-790		950-1450		1630-1830		1145-1345		
Telperiode	Z 5				NO 3				ZZW 3		
Windrichting + kracht	2				1-1.5				1-3		
Zicht (km)	2				1-1.5				1-3		
Richting	L	R	L	R	L	R	L	R	L	R	
Roodkeelduiker	Gavia stellata		1	1	3				2		
Parelduiker	Gavia stellata		1						3		
Duikers totaal	Gaviidae		2	2	7	2	9	9	9		
Roodhalsfuut	Podiceps grisegena		1						2		
Jan van Gent	41	121	43	115	37	84	7	4	10		
Grauwe Pijl	Puffinis griseus				3						
Aalscholver	Phalacrocorax carbo		2	10		2		2	2		
Blauwe Reiger	Ardea cinerea						2				
Rotgans	Branta bernicla		18	24		206	28	4	1	17	11
Bergeend	Tadorna tadorna		2								
Smient	Anas penelope								10		
Wintertaling	Anas crecca				1				1		
Wilde Eend	Anas platyrhynchos		1		1						
Slobeend	Anas clypeata								7		
Tafeleend	Aythya ferina								5		
Kuifeend	Aythya fuligula								1		
Eidereend	Somateria mollissima				6		7				
IJseend	Clangula hyemalis						1				
Zwarte Zeeëend	39	34	61	30	283	29	68	8	344	37	
Grote Zeeëend	Melanitta fusca				1				6		
Middelste Zager	Mergus serrator		1		1						
Scholekster	Haematopus ostralegus		2								
Kievit	Vanellus vanellus		3								
Bonte Strandloper	Calidris alpina		9						9		
Steenloper	Arenaria interpres		1		1						
Middelste Jager	Ster. pomarinus				1tp						
Kleine Jager	4	1		1	4	1	1	2		1	
Grote Jager	Stercorarius skua		2		6		1tp				
Jager spec.	Stercorius spec.		5		2		1				
Zwartkopmeeuw	L. melanocephalus						1		2	2	1
Dwergmeeuw	Larus minutus		7		15		1		6		
Stormmeeuw	Larus canus		6								
Drieteenmeeuw	183	23	114	33	36	10	39	187	39	6	
Grote Stern	30	3	61			15	5	7	1		
Noordse Stern	Sterna paradisaea		1								
Visdief & Noordse Stern	Sterna hirundo & S. paradisaea				3						
Alk / Zeekoet	Alcidae		5	1	3				1		
Papegaiduiker	Fratercula arctica				1						

Het aantal waargenomen Alk / Zeekoeten was erg laag. Wel leuk is de waarneming van een Papegaaiduiker.

Landtrek

Op 5 oktober is er bij La Sirène van 7.15-8.45 uur landtrek geteld. De waargenomen aantallen zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Waargenomen, over land trekkende, soorten en aantallen per kwartier op 5 oktober 1986 bij La Sirène, Cap Gris Nez van 7.15-8.45 uur

Kwartiernummer	1	2	3	4	5	6	Totaal
Sperwer	1						1
Bontbekplevier						5	
Kievit	1						1
Watersnip					2		2
Turkse Tortel	2	2					4
Veldleeuwerik	4	7	3	4	5	15	40
Graspieper	33	57	34	19	36	11	190
Oeverpieper					1		1
Grote Gele Kwikstaart				1		1	2
Witte Kwikstaart				1			1
Heggemus	1						1
Roodborsttapuit	1						1
Merel	2						2
Zanglijster	5	2	1	2			10
Grote Lijster						2	2
Pimpelmees					6	4	10
Zwarte Kraai				6			6
Spreeuw	10	33	19	133	188	43	425
Ringmus	123	90	74	98	46	38	469
Vink	622	496	197	123	72	43	1553
Keep	1	2	1				4
Groenling	2	2					4
Putter	1	2	1	2			6
Sijs	1						1
Kneu	36	4	16	35	5	3	99
IJsgors						1	1
Geelgors	2	4	6	8	6		26
Rietgors	5	5	3	3	1	1	18
Grauwe Gors	1						1
Exemplaren	850	702	355	435	370	166	2885
Soorten	20	13	11	13	11	12	29

Vooraf voor iemand die alleen trek over het binnenland gewend is, is het erg leuk om zoveel langsvliegende zangvogels te zien, dat het bijna niet bij te houden is met schrijven. Leuk zijn de waarnemingen van enkele Grote Gele Kwikken, een Roodborsttapuit, een IJsgors en een Grauwe Gors. Met name de aan-

tallen Ringmussen, Vinken en Geelgorzen zijn hoog. Tijdens het wandelen naar de Cap, op 5 oktober, werden ca. één kilometer uit de kust in 10 minuten ongeveer 150 Zanglijsters en enkele tientallen Merels overtrekkend waargenomen. Deze hadden waarschijnlijk de nacht doorgebracht in de aldaar aanwezige bosjes. Op 4 oktober werden tijdens de zeetrekellingen ook nog 2 IJsgorzen en een Boompieper waargenomen.

Ter plaatse aanwezige vogels

Op momenten dat de zeetrek wat minder was, nam de animo om de omgeving wat beter te bekijken sterk toe. Een greep uit de waargenomen soorten :

- op 4 oktober zaten er 244 Drieteenmeeuwen, vrijwel allen adult, verspreid in enkele groepen op zee.
- in de duinen werden pleisterende zangvogels als Tapuit, Grauwe Vliegenvanger, Zwartkop en Gekraagde Roodstaart waargenomen. In de ligusterstruiken bij La Sirène werd op 4 oktober een Bladkoninkje waargenomen.
- op het strand en de rotsen zaten verscheidene Oeverpiepers en een enkele Grote Gele Kwikstaart.
- in de omgeving van Audinghen werd al een groep van enkele honderden Kramsvogels, 8 Grauwe Gorzen, waarvan 2 zingend, en enkele Gele Kwikstaarten waargenomen.

Nawoord

Uit het voorgaande blijkt wel dat zelfs als er weinig over zee trekt, er nog genoeg te beleven is op Cap Gris Nez. Een reden te meer om de volgende keer (weer) mee te gaan.

Literatuur

Camphuysen, C.J. & J. van Dijk. 1983. Zee- en kustvogels langs de Nederlandse kust, 1974-79. Limosa 56 : 81-230

Henk Sierdsema
Antoon Coolenlaan 44
5044 ML TILBURG
013 - 684513

VOOR U GELEZEN.

In Bird Study van november '86 staat een artikel over het lichaamsgewicht van Knobbelzwanen in een Engelse populatie. Van de factoren die daar invloed op hebben komt het geslacht op de eerste plaats: mannetjes zijn met hun 10 kg bijna 2 kg zwaarder dan vrouwtjes. Verder speelt de leeftijd een rol. Na het vliegvlug worden, neemt het lichaamsgewicht nog 2 jaar toe met 500 en 250 gr per jaar bij ♂♂ en ♀♀ respectievelijk. Na die twee jaar gaat de gewichtstoename veel langzamer. Wel kunnen beesten die ouder zijn dan 10 jaar weer een stuk zwaarder zijn dan gemiddeld, maar dat kan ook een gevolg zijn van het leven in een gunstig territorium. Ook de tijd van het jaar brengt gewichtsverschillen mee: in november zijn beide geslachten het zwaarst (+750 gr. boven het gemiddelde en de mannetjes zijn in maart duidelijk lichter dan gemiddeld. Bij het begin van de slagpenruï vallen eerstejaars mannetjes zo'n 1,5 kg af. Dat dit alleen bij die groep optreedt, wijst erop dat de voedselsituatie in het onderzoeksgebied vrij gunstig is. Zwanen die een broedsel hebben (gehad) zijn +1,4 kg (♂♂) en 0,8 kg (♀♀) zwaarder dan niet broedende leeftijdsgenoten. Het is niet duidelijk of ze al zwaarder zijn wanneer ze een territorium gaan innemen of dat ze zwaarder worden vanwege de gunstigere voedselsituatie in het territorium.

In een ander artikel wordt in gegaan op onderzoek aan de Kwartelkoning op het eilandje Canna ten zuidwesten van Skye voor de Schotse westkust. Sinds 1977 is het eiland geïnventariseerd op Kwartelkoningen waarbij ook werd geprobeerd om roepende mannetjes te vangen en te ringen. Dit lukte in de helft van alle gevallen. Ook jongen werden geringd, maar dat lukte alleen tijdens het maaien van het gras, omdat de jongen dan geconcentreerd werden in de strook gras die het langst bleef staan. De meeste territoria waren in hooiland of moeras; permanent grasland was minder in trek. Er is een sterke achteruitgang opgetreden na 1982. Daarvoor lag het aantal territoria rond de 10 per jaar, daarna op respectievelijk 5, 2 en 2. In de onderzoeksperiode ging het aantal potentiële broedgebieden niet zo sterk achteruit. De gemiddelde broedselgrootte bleef constant op 6 à 7 jongen tijdens het ringen. De Kwartelkoning blijkt niet erg plaatstrouw te zijn. Zo werden er van de 32 geringde adulten maar drie in latere jaren teruggevangen. Slechts een daarvan zat na 2 jaar in hetzelfde territorium als waarin hij werd geringd, terwijl in het tussenliggende jaar een ander exemplaar in dat territorium zat. Van de 150 jongen die geringd werden, zijn er maar 2 in latere jaren teruggevangen op Canna. Het lijkt erop dat de achteruitgang na 1982 niet te wijten is aan de omstandigheden op Canna. Mogelijk werd hij wel veroorzaakt door de droogte in de Sahel zone, die de Kwartelkoningen over moeten steken om hun winterkwartieren te bereiken. Deze droogte begon in 1982 en werd in 1983 en 1984 nog erger.

Jan Wouters

ONBEKENDE GEBIEDEN

Een stukje rietland groot ca. 3 ha. met daarin enkele groepen wilgenbossen, enkele berken en een paar eikenbomen die solitair staan.

Aan de rand van het gebied een rijtje populieren.

Dit stukje natuur ligt aan de rand van Eindhoven.

Het gebied wordt ten westen omgeven door de zandvanger nabij de wijk Ooievaarsnest, ten oosten door de dode arm van de Dommel en ten noorden door de Dommel zelf.

Enkele honderden meters zuidelijk loopt de E3.

Het stukje natuur is omgeven door een wandelpad.

Ik heb daar in het voorjaar verschillende keren een inventarisatie gedaan van de vogels die daar broeden, in het bijzonder de bosrietzanger. De bosrietzanger is niet zo gemakkelijk te inventariseren, als het om de aantallen gaat, daar er relatief veel bosrietzangers op dit stukje zitten. Bosrietzangers zitten soms op een tak of een rietstengel, goed in het zicht te zingen, maar meestal zaten ze weggedoken in de vegetatie te zingen.

Het lijkt ook wel of de bosrietzangers in kolonie broeden.

Als ik ging inventariseren liep ik het gebied 2 a 3 keer enkele uren voor zonsondergang rond, dan was de zang voor de avond op zijn hoogtepunt. Dan nam ik het gemiddelde van die 2 a 3 keer rondlopen van de zangposten van de mannetjes.

Naar mijn mening is het heel belangrijk dat dit stukje natuur aan de rand van Eindhoven behouden blijft, omdat dit gebied een van de beste is van Eindhoven en direkte omgeving als het gaat om een broedgebied van de bosrietzanger.

≈ aangenomen dat een zangpost een broedpaar is

○ geen verklaring voor

P.S. inventarisaties uitgevoerd bij zonnig weer

soort	inventarisatiedatums 1986				≈ aantallen broedparen, voorzichtige conclusie
	24-5	26-5	9-6	13-6	
bosrietzanger	5 [○]	10	9	8	8-10
rietgors	2	1	2	2	2
grasmus	1	1	2	3	2-3
tuinfluiter	1	1	1	2	1-2
fits	2	2	2	2	2
kneu	2	2	2	1	2
zwartkop	1	1	1	1	1
koekoek	1	1	1	1	1
tjiftjaf			1	1	1
merel				1	1
heggemus				1	1

VOGELVARIA

LEX PEETERS

WAARNEMING ZWARTE OOIEVAAR.

Op 07-08-'86 bevond zich een (ongeringde) Zwarte Ooievaar op de drooggevallen oever van de Keyenhurk. Het betrof een adult vogel, gezien de rode snavel. De washuid liep als een grote kring tot rond het oog door. Het verenkleed was opvallend dof-bruin in plaats van groenachtig-glanzend wat normaal is.

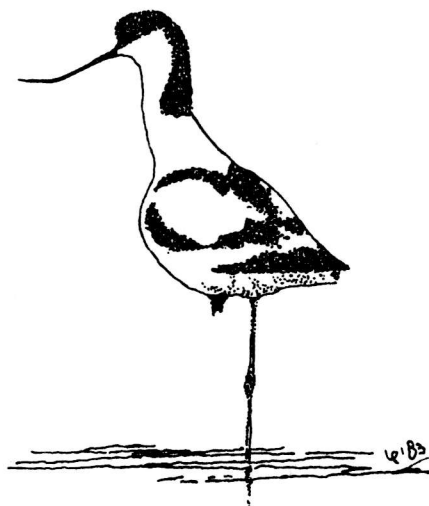
De activiteiten bestonden voornamelijk uit baden en het poetsen van de veren.

Op 08-08-'86 was de Zwarte Ooievaar in eerste instantie nergens meer op de Landschotse heide terug te vinden. Tegen de avond liep hij echter tot aan zijn middel in de Keyenhurk te fourageren. De vogel heeft zich overdag dus elders opgehouden. Regelmatig werd gezien dat kleine visjes (Hondsvis!?) gevangen werden.

De Zwarte Ooievaar bleef hier tot 09-08-86 aanwezig. Om 13.30 uur circelde hij enorm hoog op, om uiteindelijk in zuidwestelijke richting te verdwijnen.

Ik beschik niet over een volledige verzameling Kempische waarnemingen van Zwarte Ooievaars. Het is daarom van weinig belang om een opsomming te geven. Een feit is in elk geval dat deze vogelsoort slechts zelden, niet eens jaarlijks, in de Kempen gesignaleerd wordt-

Lex.

VLAAMSE GAAI OP MUSSENJACHT.

31 mei 1986

Paniek in onze tuin. Ik keek door het raam naar buiten en zag een Vlaamse Gaai op de scheidingsmuur neerstrijken. Één mus zag ik een veilig onderkomen zoeken onder een struik. Meteen daarna wipte de Vlaamse Gaai van de scheidingsmuur af en graaide de mus onder de struik vandaan. Na een paar keer overpakken vloog de Gaai met de Huismus in zijn bek weg.

6 juli

Toen ik met mijn auto bij mijn huis aankwam zag ik nog net een Vlaamse Gaai met een mus in zijn bek wegvliegen.

9 juli

Ik was in de tuin aan het werken toen het geschreeuw van een mus mijn aandacht opeiste. Ik keek op en zag bij de burens een Vlaamse Gaai wegvliegen met een mus in zijn bek.

Aangezien ik relatief maar weinig thuis ben en toch drie waarnemingen heb gedaan van een geslaagde mussenroof, ga ik ervan uit dat de(ze) Vlaamse Gaai(en) de mussenpopulatie behoorlijk gedecimeerd heeft.

Geert Sanders.

INTERESSANT ALARMGEDRAG BIJ ZANGVOGELS.

Tegen de schemering ongeveer half zes 's avonds op 26 oktober bemerkte ik een lijsterachtig geluid, net als bij trekkende Koperwieken. Ik liep met verrekijker en hond naar het park, waar de lijsters naar toe vlogen. De lijsters vielen in een houtwal. Ik dacht even aan slaaptrek of iets dergelijks. In de houtwal vervingen zij hun trekroep door alarmgeluiden. Het waren Merels met hun typische ratelende alarmroep.

De merels volgden de houtwal van boom tot boom. Ik liep snel naar het einde van die bomenrij om de groep vogels voor te zijn. Hier bleken de merels zich samen met ook alarmerende Roodborstjes en Eksters te verzamelen. Dit kon geen slaaptrek met slaappleaats zijn, er was iets anders aan de gang: er dreigde gevaar! De hond bracht de oplossing aan door een kat in een boom te jagen. Onmiddellijk gingen enkele vogels vanaf dunne twijgen zitten schetteren.

Nu de kat goed zichtbaar was voor alle vogels, ebde het geschetter na een hoogtepunt snel weg.

Toen ik bijna thuis was (+250 m. verderop) zat er een Merel te zingen, gezien de tijd van het jaar mogelijk een gevolg van de sensatie van de ontmoeting met de kat.

Mij viel de effectiviteit op van het aanvankelijk trekkende-lijstergeluid, gebruikt als een soort contactroep, gevolgd door gealarmeer op de plaats des onheils.

Het aantal Merels schatte ik op enkele tientallen, mogelijk afkomstig uit een park- en stadsgebied van 1 km doorsnee.

De schatting van de grootte van het gebied is gebaseerd op de afstand waarop ik toevliegende Merels waarnam. Gezien het aantal vogels was het gealarmeerde gebied mogelijk nog groter. Of de plaats in het park waar de kat zat misschien toch van belang is als vogelslaapplaats voor de desbetreffende soorten weet ik niet. Het zou én de felheid van de vogels verklaren én de aanwezigheid van de kat. Van Houtduiven weet ik zeker dat ze 200 meter verderop slapen.

Ik vond het geluid van de Merels sterk aan dat van trekkende Koperwieken doen denken, zo hoog boven de huizen.

Zijn de trekkende lijstersoorten met een soortgelijk geluid tijdens de trek ook nog op duidelijke verschillen te onderscheiden? Graag reactie hierop.

Kees Hendriks

WEER LATE SCHOLEKSTER-WAARNEMINGEN

Scholeksters verschijnen in de Kempen doorgaans eind februari, begin maart. Ze vertrekken over het algemeen tot begin september. Tot voor kort bestonden daar slechts twee uitzonderingen op:

- 16-12-'67 1 ex. Goorven (A.Wittgen).
- 07 t/m. 20-12-'85: 1 ex. E-3 strand Eersel, op 16-12 hier 2 ex.!

(H. Prinsen c.s.).

Onlangs is opnieuw een opvallend late waarneming gedaan. Op 22 november 1986 zagen Pierre van de Wielen en consorten een exemplaar bij het Goorven.

LANGDURIG VERBLIJF LEPELAAR.

Op 08-08-'86 was op de Keyenhurk, naast de Zwarte Ooievaar, ook een Lepelaar aanwezig. Het betrof een onvolwassen exemplaar gezien de zwarte vleugelpunten, de rozige snavel en het ontbreken van een kuif en een gele borstband. De vogel bleef tot en met 23-08 (ruim twee weken lang) hangen, werd daarna ondanks dagelijkse bezoeken niet meer gezien, maar was vanaf 30-08 weer enkele dagen present!

De Lepelaar hield tijdens zijn verblijf bijna uitsluitend op bij de Keyenhurk, vaak tussen de Blauwe Reigers. Slechts bij verstoring werd wel eens uitgeweken naar de rustige plas tussen het Berkven en de visvijvers van de Landschotse heide.

De activiteiten bestonden voornamelijk uit fourageren en slapen. De vogel droeg geen ring.

Verdere waarnemingen in de Kempen waren:

- 28 sept. 1956 6 ex. Strabrechtse heide (Limosa 30, 99)
- 19 april 1964 1 ex. Nuenen (Bossong)
- 07 aug. 1983 1 onv. Kromven, Landschotse heide (J. Cornelissen c.s.)
- 17 okt. 1984 1 ex. Steensel, laag overvliegend naar zuid (Meded. H. Hendriks)

Aanvullingen zijn welkom!

Voor het derde achtereenvolgende jaar:

WATERSPREEUW IN DE KEMPFN.

Voor het derde achtereenvolgende jaar is een Waterspreeuw binnen het Kempische bekenstelsel verzeild geraakt. Dit keer is een exemplaar de Reusel afgezakt tot in het eerste gedeelte van de Hertgang. Pierre van de Wielen c.s. troffen hem daar aan tijdens een A.C.J.N.-excursie op 22 november.

De Waterspreeuw bleef ruim twee weken lang hangen op nagenoeg dezelfde plek. Na hevige regenval in de nacht van 05 op 06 december verliet de vogel echter zijn vaste stekje, omdat die onder water was komen te staan. Op 06 december werden door Bieter Wouters nog net op tijd enkele dia's geknipt, want nadien is de Waterspreeuw niet meer gezien.

Over de ondersoort bestaat nog enige twijfel. Mogelijk dat de dia's nog uitsluitsel kunnen geven.

Over het gedrag valt weinig bijzonders te melden. De vogel was voornamelijk bezig met fourageren op de voor de Waterspreeuw zo typische wijze. Het betrof een ongeringd exemplaar.

Slechts vijf maal eerder werd een Waterspreeuw in de Kempen waargenomen:

- 19-11 t/m. 01-12-'52: 1 ex. Middelbeers (Van Erve c.s. '67)
- 15-11 t/m. 29-11-'64: 1 ex. Eindhoven (Van Erve c.s. '67)
- 20-11 t/m. 28-11-'76: 1 ex. Tussen Opwettense en Collsche Watermolen
(W. en F. Neyts)
- 14-02 t/m. 20-02-'84: 1 ex. langs de Groote Beerse tussen Casteren
en Westelbeers (G. Sanders c.s.)
- 10-11-'85: 1 ex. Kleine Dommel, tussen Geldrop en Heeze.
(P. van Happen c.s.)

HERHAALDE OPROEP KLAPEKSTER EN BARMSIJS.

Op de oproep in de vorige Blauwe Klauwier., waarin gevraagd werd om Klapekster- en Barmsijs-waarnemingen uit het najaar van 1986 tot en met de lopende winter kwam welgeteld 1 reactie !

Hopelijk ziet iedereen in dat het zo onmogelijk is om een inzicht te krijgen in de najaarstrek van de Klapekster en de unieke Barmsijs-invasie in de Kempen. volgt na deze herhaalde oproep niet méér respons, dan zullen verslagjes helaas moeten uitblijven. Zonde!

Lex.

Bekentel-Nieuws.

De belangstelling voor de bekendtellingen is het lopende seizoen bij vogelwerkgroep "De Kempen" sterk teruggelopen. Enkele mensen klaagden dat zij niet over de decembertelling op de hoogte zouden zijn gesteld, of dat zij niet over telformulieren beschikten. Dat soort opmerkingen moet ik echter naar het rijk der smoezen verbannen. Iedere teller is begin november nota bene telefonisch benaderd. De teldata zijn toen duidelijk doorgegeven en iedereen die telformulieren nodig had heeft die toegestuurd gekregen! Het ligt aan het verantwoordelijkheidsgevoel van de teller of hij de data al dan niet in zijn agenda opneemt. Men kan immers niet van de coördinator verwachten dat hij 3 x per seizoen 80 medewerkers opbelt. Hoewel de bekendtelling onder alle weersomstandigheden dient te worden uitgevoerd heb ik meer respect voor de vogelaars die er recht voor uit komen niet geteld te hebben omdat het weer eind december ronduit pet was!

Voor de telling van 07 en 08-maart 1987 zijn nog diverse waarnemers nodig. Liefhebbers kunnen zich bij mij aanmelden (04976-2271).

Er komen nieuwe, voor computerverwerking geschikte, formulieren. Alle oude lijsten mogen in de toekomst dus niet meer gebruikt worden.

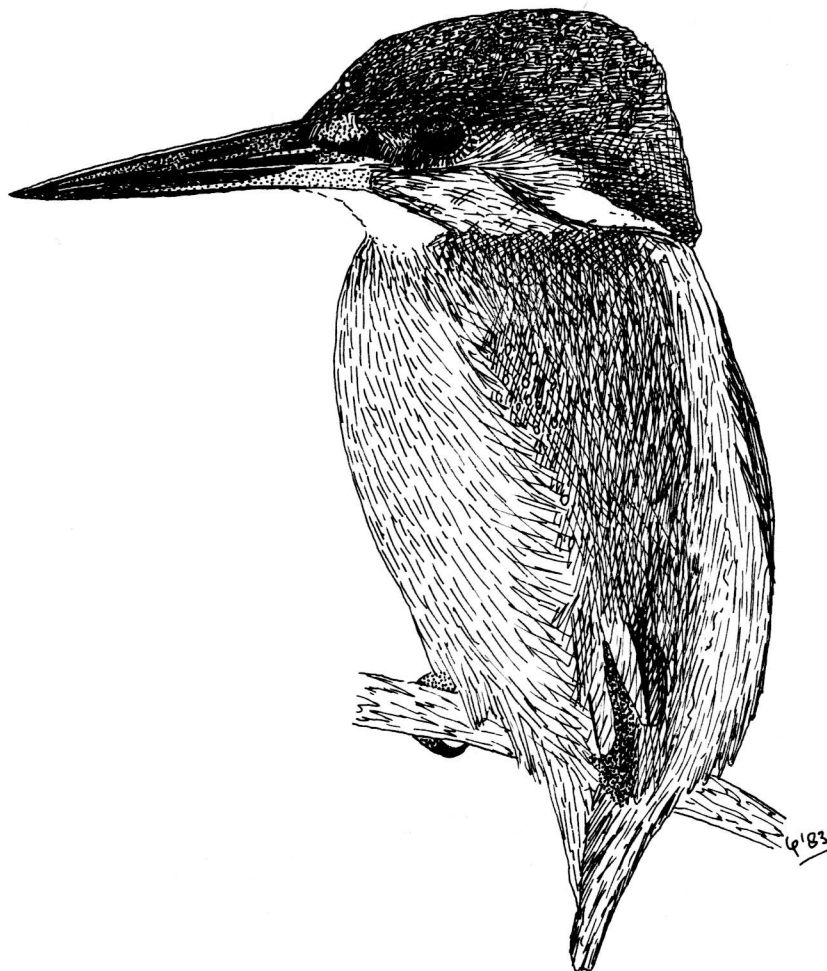
Hieronder wordt een globaal overzicht gegeven van de totalen voor alle getelde beektrajecten in Brabant in 1985 en 1986. Aan een uitgebreider verslag voor de medewerkers wordt gewerkt.

	NOVEMBER		DECEMBER		MAART	
	1985	1986	1985	1986	1985	1986
Dodaars	279	161	304	126	66	72
Bl. Reiger	248	155	312	191	88	86
Wilde Fend	1108	2513	3277	4121	4255	10111
Wintertaling	344	197	870	917	782	916
Kuifeend	36	23	75	87	518	451
Tafeleend	12	5	55	145	161	129
Brilduiker	-	-	2	5	3	14
Nonnetje	-	-	2	6	2	69
Grote Zaagbek	-	-	-	5	1	21
Rietgans	-	-	527	173	-	-
Knobbelzwaan	75	56	101	145	127	86
Kleine Zwaan	5	-	173	101	246	24
Havik	14	10	5	6	4	5
Sperwer	73	40	45	33	27	16
Torenvalk	39	25	22	12	19	17
Buizerd	129	103	168	151	134	97
Waterhoen	2126	1087	2333	432	828	603
Meerkoet	849	508	1130	759	1679	1472
Watersnip	189	47	162	149	63	48
Witgatje	35	22	26	17	5	4
IJsvogel	28	3	11	-	-	1
Grote gele kwikst.	26	12	6	1	-	7

REISINFORMATIE STICHTING NATUURSTUDIE-PROJECTEN.

In de loop van december kwam de nieuwe SNP- reisgids uit. De Stichting Natuurstudie-projecten stelt zich ten doel om kennis uit te dragen op het gebied van biologie, geologie, geografie, natuur- en landschapstekenen en -schilderen. Dit om het beleven van en de verantwoordelijkheid voor natuur-, milieu- en landschap te bevorderen. Om dat te verwezelijken stelt de Nijmeegse stichting jaarlijks een aantrekkelijk en betaalbaar reisprogramma samen. Voor 1987 vormen Israël, Toscane, Cevennen en de Hebriden de nieuwe bestemmingen.

Degenen die geïnteresseerd zijn in meer informatie of in de duurdere vakanties kunnen de gids zelf bestellen bij SNP: postbus 1270, 6501 BG Nijmegen, tel: 080 - 552063. Voorts vindt op 14 maart 1987 in Aristo-zalencentrum aan de Vestdijk 16 a te Findhoven (nabij station) een informatiedag plaats. Het programma zal bestaan uit een doorlopende dia-presentatie, waarin alle bestemmingen aan bod komen.

WIST U DAT ...

- 1987 wel eens een bijzonder jaar voor de VWG kan worden.
- er verschillende mensen in de werkgroep op scherp staan.
- ze er echt wat van willen maken.
- dit ook wel tijd werd.
- Jacques van Kessel best wat meer support en eventueel hulp zou mogen krijgen.
- hij achter de schermen in woord en daad probeert om het brabantse landschap te redden.
- hij in deze misschien wel de deskundigste en fanatiekste is van de werkgroep.
- dit niet het eenvoudigste werk is.
- mensen die zich geroepen voelen eens eenpraatje met Jacques moeten maken.
- we het laatste jaar van het PPD-project ingaan.
- het mooi zou zijn als alle gebieden gedaan zouden worden, maar zeker die van de Kempen.
- men suggesties kan insturen hoe het totale verslag van de PPD er uit zou moeten zien.
- de archiefwerkgroep op ingevulde archiefkaarten zit te wachten.
- het te hopen is dat Bob v. d. Wijk geen tik krijgt van het vele tikwerk.
- de redactie door gebrek aan copij hier nog geen last van heeft.
- zij dat wel zouden willen.
- dit met andere woorden betekent schrijf eens een stukje voor de Blauwe Klauwier.
- het Beuven misschien beschermd natuurmonument wordt.
- er al weer aardig wat water in het Beuven staat.
- de schrijver dezes maar blijft zeveren over het Beuven.
- waar het hart van vol is de pen van overloopt.
- de feestcommissie hoopt dat ieder een fijne jaarvergadering heeft.
- zij daar erg haar best voor hebben gedaan.
- ik tot slot ieder nog eens het allerbeste wens voor 1987.

Houdoe,

Piet

VOGELREVALIDATIE – CENTRA

IN DE KEMPEN E.O.:

- J.P.H. van Aerts	De Stoutheuvel 170	5632 mv Eindhoven 040 - 423942.
- P.A.J.G. Franssen	Acasiastraat 20	5616 ll Eindhoven 040 - 511587.
- J.F. Mollen	Vinklaan 5	5561 tl Riethoven 04970 - 4025.
- L.J.Th.M. Smulders	Korfvlechterwei 4	5551 sw Valkenswaard 04902 - 12196.

ADRESSEN BESTUURSLEDEN

Voorzitter:	Marco Bakermans Klaproos 17 5527 KG Hapert	04977-5862
Secretaris:	Renée Loos Lensheuvel 37 5541 BA Reusel	04976-3049
Penningmeester:	Geert Sanders J. Goossensstraat 33 5528 BD Hoogeloon	04978-2139
Biologisch secretaris:	Pieter Wouters Lensheuvel 37 5541 BA Reusel	04976-3049
Algemeen lid:	Bob van de Wijk St. Leonardusstraat 48 5614 EJ Eindhoven	040-115651

INHOUD: jaargang 13 no. 1 (1987)

Pieter Wouters	Kempische Bosuil-inventarisatie 1986	1
Willem Veenhuizen	De Huiszwaluw (<i>Delichon urbica</i>) in de Kempen, 1984-1985-1986.	7
Henk Sierdsema	Verslag Cap Gris Nez, 4 en 5 oktober 1986.	15
Jan Wouters	Voor U gelezen	21
Henk Munsters	Onbekende gebieden	22
Lex Peeters	Vogelvaria	23
Piet van Happen	Wist U dat...	30